

Lubuskiej wydaje się początkowo mało ciekawa, jednak po bliższym zaznajomieniu się ze skomplikowaną sytuacją dziejową mieszkańców tych terenów czytelnik może nabrać szacunku do ludzi, którzy przed wiekami głosili tam Ewangelię. Jesteśmy ich spadkobiercami i dziedzicami duchowymi. Warto poznać ich dzieje, opisać je i przekazać następnym pokoleniom.

Omawiana praca liczy łącznie 488 przypisów – gdyby ją pisał jeden autor, mogłaby być podstawą rozprawy habilitacyjnej. Szkoda tylko, że nie ma w niej żadnych zdjęć, rycin średniowiecznych lub innych ilustracji – jedynie na okładce widnieje rycina przedstawiająca św. Ottona z Bambergu, ale bez opisu (brak też informacji o autorze projektu okładki). Do kalendarium dziejów Kościoła w XII wieku warto było dołączyć krótki przewodnik biograficzny postaci omówionych w pracy (zwłaszcza biskupów pomorskich i władców polskich) oraz krótki przewodnik po omawianych najważniejszych miejscowościach lub choćby indeks osób i miejsc.

Wszystkim autorom publikacji należą się słowa wdzięczności za ich pracę i jednocześnie słowa zachęty, aby jak najszybciej ukazały się następne tomy prezentujące dzieje Kościoła w następnych wiekach, aż po czasy dzisiejsze. Omawiane opracowanie można polecić studentom historii i badaczom zajmującym się historią Kościoła. Książka powinna się znaleźć w bibliotekach i czytelnich wydziałów historycznych, a także w zbiorach prywatnych osób zainteresowanych historią Polski.

SPRAWOZDANIE Z SESJI NAUKOWEJ
APOSTOŁ PAWEŁ – PIERWSZY TEOLOG CHRZEŚCIJAŃSTWA
W WYŻSZYM SEMINARIUM DUCHOWNYM W KOSZALINIE
24 STYCZNIA 2009 ROKU

Ks. Tomasz Tomaszewski

Wydział Teologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego
Szczecin–Koszalin

W ramach głównych obchodów Roku św. Pawła w Wyższym Seminarium Duchownym w Koszalinie w dniu 24 stycznia 2009 r. odbyła się sesja naukowa na temat *Apostoł Paweł – pierwszy teolog chrześcijaństwa*. Jej uczestnikami byli przede wszystkim

kim klerycy, a także studenci Instytutu Teologicznego w Koszalinie. W auli seminaryjnej obecni byli również pracownicy naukowcy Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego z jego dziekanem ks. dr. hab. prof. US Zdzisławem Kroplewskim na czele.

Słowo wstępne wygłosił ks. dr Dariusz Jastrząb – rektor WSD w Koszalinie, który powitał wszystkich obecnych, a przede wszystkim wyraził radość z przybycia niecodziennego gościa, ks. prof. dr. hab. Henryka Witczyka, dyrektora Instytutu Nauk Biblijnych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, przewodniczącego Dzieła Biblijnego im. Jana Pawła II i wiceprzewodniczącego Stowarzyszenia Biblistów Polskich.

Sesji naukowej przewodniczył ks. dr hab. prof. US Janusz Lemański. Oprócz niego do udziału w dyskusji panelowej zostali także zaproszeni kapłani diecezji koszalińsko-kołobrzeskiej, w zdecydowanej większości pracownicy naukowcy Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego.

Na początku sesji z wykładem pt. *Pawłowa Ewangelia o Jezusie – inna od Jezusowej?*, wystąpił ks. prof. dr hab. Henryk Witczyk. Rozpoczął od prezentacji poglądów głoszących, że to św. Paweł, a nie Jezus, był założycielem chrześcijaństwa. Następnie, aby udowodnić fałsz tych twierdzeń, ukazał obecność Ewangelii Jezusa w nauczaniu Apostoła, wskazał na Pawłową znajomość preewangelicznej narracji o Jezusie z Nazaretu oraz odpowiedział na pytanie, dlaczego krzyż i zmartwychwstanie znajdują się w centrum Pawłowej Ewangelii. Podsumowując swoje wystąpienie, ks. prof. Witczyk stwierdził, że wnikliwa analiza listów św. Pawła, pierwszego i największego teologa chrześcijaństwa, prowadzi tylko do jednego wniosku: dla Apostoła narodów źródłem teologii był Jezus.

Po wykładzie rozpoczęła się dyskusja panelowa, której uczestnicy przedstawiali najpierw w swoich krótkich wystąpieniach różnorodne problemy związane z osobą i nauczaniem Apostoła Pawła. Ks. dr Tadeusz Ceynowa, adiunkt w Katedrze Historii Kościoła, nakreślił kontekst historyczny życia i działalności św. Pawła. Skupił się głównie na przedstawieniu postaci władców, którzy sprawowali rządy nad Imperium Rzymskim w czasach współczesnych Apostołowi. Ks. dr Ceynowa stwierdził również, że jedynym źródłem informacji na temat św. Pawła są jego listy oraz Dzieje Apostolskie.

Ks. dr Ireneusz Blank, wykładowca homiletyki, mówił o przepowiadaniu św. Pawła. Odwołał się do słów z 1Tm 4,12, w których Apostoł zachęca swojego ucznia Tymoteusza do bycia wzorem dla wiernych najpierw w mowie. Ks. dr Blank

wskazał na wagę zarówno formy, jak i treści Pawłowego przepowiadania. Na koniec zachęcił słuchaczy do lektury listów św. Pawła.

Ks. dr Antoni Badura, adiunkt w Katedrze Teologii Moralnej i Duchowości, zwrócił uwagę na wpływ św. Pawła na duchowość chrześcijańską. Ujął tę kwestię w trzech punktach: ogromne znaczenie osobistego doświadczenia duchowego Apostoła, liczne pojęcia i tematy w teologii duchowości pochodzące od Pawła oraz wpływ jego osoby na innych ludzi.

Ks. dr hab. prof. US Edward Sienkiewicz, kierownik Katedry Teologii Fundamentalnej, ukazał św. Pawła jako wzór teologa i uprawiania teologii. Zadaniem teologa jest pomaganie współczesnemu światu w zrozumieniu sensu słów o Bogu i o prawdziwym życiu. Ks. prof. Sienkiewicz potraktował więc życie i pisma św. Pawła jako kryterium najbardziej rozpowszechnionego dzisiaj uprawiania teologii.

Ks. dr hab. prof. US Janusz Lemański, pracownik Katedry Egzegezy i Teologii Biblijnej, zwrócił uwagę na przełom związany z Pawłowym nauczaniem na temat Prawa, które dla judaizmu było wyznacznikiem jego tożsamości. Pod wpływem spotkania ze Zmartwychwstałym pod Damaszkiem Apostoł zaczął mówić o potrzebie otwierania się na łaskę jako sprzeciwie wobec zamykania się tylko w kręgu Prawa.

Po wystąpieniach rozpoczęła się dyskusja z udziałem studentów teologii – zarówno kleryków, jak i osób świeckich. Pytania nawiązywały przede wszystkim do głównego referatu i były kierowane do jego autora, ks. prof. Witczyka. Na koniec ks. dr Tomasz Tomaszewski, adiunkt w Katedrze Egzegezy i Teologii Biblijnej oraz organizator całej sesji, podziękował wszystkim jej uczestnikom i zaprosił do udziału w nieszpórach ekumenicznych ku czci św. Pawła Apostoła, którym w kaplicy seminaryjnej przewodniczył biskup koszalińsko-kołobrzeski Edward Dajczak.

GRZECH PUBLICZNY A MECHANIZM WYPARCIA

Ks. Sławomir Bukalski

Wydział Teologiczny Uniwersytetu Szczecińskiego

W najnowszej historii Polski i Kościoła systematycznie ujawniane są przypadki współpracy niektórych osób duchownych ze Służbą Bezpieczeństwa PRL. Ujawniane